

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Provisiones Senectutis, Per Tres
Partes Distributæ - In quibus raræ ac penenecessariæ Veritates, cum
omnibus Christi fidelibus, tum potissimùm Gratiarum Cœlestium,
lucrorumque æternorum avidibus, quâ theoreticè, quâ practicè
proponuntur

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066391

Provisionum Senectutis Pars I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45462

Index Capitum.

§

- Stimulus 10. *Sancti ad finem vite fervere quasi de novo soliti.*
Stimulus 11. *Vocatio Religiosa.*
Stimulus 12. *Status Sacerdotalis.*
Stimulus 13. *Vocatio Societatis Jesu.*

Classis Tertix.

- Stimulus 1. *Dei Sanctissima Voluntas.*
Stimulus 2. *Eminentissima Dei Dignitas.*
Stimulus 3. *Dei nostri super omnia Boni dilectio.*
Stimulus 4. *Dei nostri erga nos Dilectio.*
Stimulus 5. *Divini Cordis gustus & expletio.*
Stimulus 6. *Dei gloria atque gloriatio.*
Stimulus 7. *Christi meritorum præmium.*
Stimulus 8. *Sanctorum Angelorum merces.*
Stimulus 9. *Sanctorum in cælo consolatio.*
Stimulus 10. *Ædificatio Conviventium.*
Stimulus 11. *Senectutis ipsius profectus.*
Stimulus 12. *Confusio Adversantis Inimici.*
Sententiæ Sacræ Scripturæ.

PROVISIO I.

Per Satisfactionem Obligationi, quâ tenemur ad omnem perfectionem curandam.

CONsidera te obligari ad fervens, perfectum, accuratum, avarum famelicumque Dei obsequium, ad salutisque & perfectionis tuæ curam incessabilem, ad conquisitionem divitiarum spiritualium (quæ sunt bona perfecta que opera, merita gratiæ & gloriæ æternæ, omnium virtutum Theologicarum, Cardinalium Moraliumque in gradibus

bus perfectis conquisitio, denique consummata per omnem modum, quantum hæc vita patitur sanctitas atque perfectio) quam maximam, quamque copiosissimam; ita, ut tibi nihil desit, in ullâ gratiâ.

1. Cor. 1. 7.

Confidera, te ad prædicta in tantum obligari, ut nullus tibi relictus sit locus, sive recusandi, sive tergiversandi, sive negligendi, aut negligentius oscitantiusve agendi, ac nec cessandi quidem vel ad momentum (quatenus hæc vita permittit) ab hac jam prædictâ occupatione. Etenim, si teste veritate, *de omni verbo otioso quodcunque locuti fuerint homines, reddent rationem in die iudicii Divini*: Utique etiam & de omnitempore, momentoque temporis ac vitæ, quodcunque homines, sine congruo ad æternitatem fructu, transmiserint; in illo eodem iudicii Divini die, reddent consimilem, hoc est, rigorosam rationem. Atqui si de omni momento vitæ temporisque ratio erit reddenda in iudicio, sine dubitatione sequitur, nullum non vitæ momentum esse impendendum obsequio Divino, cæterisque æternis bonis; & quidem impendendum eo cum industriæ conatu, qui sit & Deo dignus, & æternitati idoneus: dicente Domino nostro.

Matt. 12. 36.

Operamini, non cibum qui perit, sed qui permanet in vitam æternam. Et rursus. Ego elegi vos, ut eatis. & fructum afferatis, & fructus vester maneat. Cui consonat Sapiens, dum ait; *Quidquid potest manus tua operari, instanter operare.* Non ait simpliciter, *operare*, sed addit *instanter operare*, totâ nimis animi instantia & liberalitate sese inter operandum exerente & exercente. atque hoc non in uno vel altero solum operationis genere,

Joan. 6. 27.

Joan. 15. 16.

Eccl. 9. 10.

sed

fed in omni penitus, ait enim; *quidquid potest manus tua operari, instanter operare*, veluti præocupans omne instans evolantis temporis operando destinati. Ut juxta ejusdem Sapientis monitum, *ante mortem, cum jam tempus non erit ultra, benefacias amico tuo*, tibi scilicet ipsi, & secundum vires tuas, exporrigens des pauperi, item ipse tibi, quo nemo à bonis Spiritualibus pauperior, *nec defrauderis à die bono*, & *particula boni domi*, (atque diei) *non te praterat*. Ubi non obiter temet inspice, quomodo te usque hodie habueris in hac instantaneâ, omnisque momenti & particulae occupativâ æternaturi cibi operatione? quot momenta amisisti, sine fructu æternitatis? quot impendisti, non tantum particulas dierum, sed ipsos dies, atque adeò annos fructibus vanitatis, mortis, perditionis? Et quæso te quamdiu sic erit? quousque durabit ista profusio & perditio temporis atque vitæ sine fructu, & utinam tantum sine fructu beatæ æternitatis. quo tamen, quid detrimentosius? & non etiam cum damno duræ castigationis.

Eccl. 14. 13.

Considera, quod si omnibus hominibus prædicta cura incumbit, certè longè magis incumbit iis, quos jam senectus salutat, & occupat, declarat enim iis, quod jam modicum tempus habeant, ad tantum opus officiumque suum peragendum, & explendum: ac proinde monet & urget illos, nunc demum non esse cessandum, nunc demum instandum atque perurgendum esse, omne laboris ad æternitatem beatam proficientis genus. Et certè si non tantum hanc obligationem omnibus communem, sed etiam tum vitæ suæ brevitatem (senibus enim longa esse

non potest) tum ejusdem omni velocitate velociorem fugam, tum nullam alterius deinceps temporis ad operandum meritorie idonei spem, tum rerum, fructuum, merciumque comparandarum, hoc solo residuo, simulque brevi & volatico tempore dignitatem, pretium, necessitatem, tum denique cessationis & negligentia irreparabilem per totam aeternitatem compensationem, desperatamque penitus jacturam, quispiam hominum inspexerit & expendit, mirum & plus quam mirum erit, si videns se in hac breviati jam vitae suae temporis circumstantia positum atque conclusum, poterit de ullâ aliâ re hujus vitae ad momentum etiam cogitare, & non hac unâ & solâ curâ incessanter morderi, ut non defraudetur à die bono, ut particula boni diei donique non eum prætereat, ut quam avarissimè merita gratiae gloriaeque accumulet, ut quam plenissima plurimaque virtutum opera exerceat, ut quam contentissimo cursu *viam voluntatum Divinarum decurrat*, ut per singulos gradus suos cum Job, per *omnia quaecunque intra se sunt* cum David pronuntiet, majorem ac majorem gloriam DEO. Atque tu qui hæc sive legis, sive expendis, siquidem forte in senectutis statu, qui est mortis confinium, jam positus es, ex nunc accuratam tecum ini deliberationem, atque firmissimam facito conclusionem, & designato statuitoque rationem vivendi & operandi, talem, in qua te nullum omninò momentum vitae residuae defraudet, nullum tibi sine aeternitatis fructu, nullum sine ulteriori in perfectione virtutum, maximè verò charitatis consummatione elabatur progressu.

PRO-

Job. 31. 35.
Ps. 102. 1.

Dr.
Birk.
1781
II
V
57

P R O V I S I O II.

Per suppletionem paucitatis perfectorum operum, meritorumque hactenus partorum.

Considera omnes annos præteritos vitæ tuæ, usque ad præsentem, in eisque omnibus diligenter attende, quantum tibi ex eis perditum sit, partim nihil agendo, partim non agenda agendo, partim agenda non agendo, partim inutilia tibi agendo, partim nociva & noxia agendo, partim bona quidem, sed non benè agendo, partim benè quidem fortasse, sed non perfectè, neque consummatè agendo, partim extra gratiam atque amicitiam DEI, partim extra intentionem rectam, perfectam, suplimem, defacatamque agendo, partim non cum eo, quo & par fuit, & fieri potuit conatu, fervore, industria, liberalitate in Deum studioque agendo. Infantia & primæ pueritiæ annos, in solidum perdidisti sine fructu, reliquas ætates, jam scilicet rationis compotes, maximam partem ita impendisse te reperies, ut rationis usum accepisse ad hoc solum videri possis, ut pejus, quàm ante rationis usum, hoc est, cum peccato operari posses. Quod si etiam in proveciorem, ac si Superis placet, in perfectiorem vitam tuam, intendere oculum considerationis placet: ibi quidem forsitan minùs vitæ in perniciosa & criminosa opera impensum reperies: attamen etiam inibi reperies, quod in DEI lumine ipsemet reprehendas, erubescas, defleas, vel in ipsemet bonis & perfectis tuis.

Considera seu meliorem conscientia tuæ portionem ac recessum, seu Cælestium deposti-

A 5

torum

torum veluti locum, in eoque bona cum Divinitatis indulgentiâ, omnes bonorum tuorum operum, omnes meritorum, omnes donorum, omnes gratiarum, omnes beatitudinum in futuro possidendarum, jam autem in præsentem merendo acquiratarum thesauros diligenter inspicere, pondera, dinumera. Utinam non fallar, nec fallaris tu ipse, si non ibi omnia scrinia tuis opibus destinata conservandis, vacua magis, quàm nunc autumas, comperies: idque idè: quia bona tua, in oculis quidem tuis bona, at in oculis Divinæ Majestatis minime bona, exigua valde bona, æternitatis præmio, vel prorsus nullo, vel admodum exiguo digna reputantur. Itaque thesauri illi tui, thesauri sunt demeritorum magis, quàm meritorum, aut si meritorum, parvorum certe atque paucorum. Atque ut exemplo res illustretur vel unico. Sacerdos es, plurimum, etiam annorum, diebus singulis Officium Divinum recitasti: hæc tot tanti officii recitationes, in scrinio beatitudinis depositas vide, recense, aude né tibi ex mente conscientie tuæ polliceri, totidem eas à te inveniri conservatas in celo, quot eas recitando decurristi in vita præsentem? putasne, tale earum ibi esse pretium, quale esse par foret, si diligentia recitandi tanto pretio apud DEUM ponderatorem dignas fecisset? Pari ratione expendas licet cætera tua opera virtutum atque perfectionum, uti sunt Missæ, Confessiones, communiones, examina, Coronæ, Mortificationes, labores &c. Expendas quoque similiter opera, quæ naturâ suâ indifferentia sunt, & non nisi ex modo motivoque agendi, pretium habent. Eheu quantis tu olim ventris & vacuitatibus

tatibus impletos reperies thesauros tuos scrinia-
que tua in cælo, quæ nunc putas plenissima esse
auro, argento, lapidibusque pretiosis. Nimi-
rum *Egestatem operatur manus remissa*, nimirum
maledictus qui facit opera Dei negligenter. Vide *Prov. 10. 4.*
Jer. 48. 10.
itaque, vide ô homo, hac jam ætate declinante,
ne, centum annorum licet, puer tamen moria-
ris, ne, qui modo tuâ, aut etiam fortè alienâ
opinione Vir divitiarum Cælestium existimaris,
in die immutationis tuæ nihil omninò, aut parum
quidpiam invenias in manibus tuis, *invenies in-*
quam ligna, ferrum, stipulas fuisse, quæ tu in
præsenti existimas aurum, argentum, lapides
pretiosos, à te super ædificata & congregata, fi-
dei, vocationi, operationique exstitisse. *1. Cor. 3. 12.*

Nunc igitur, mi homo, si sapis: ini confi-
lium, fac deliberationem, fac & conclusionem,
atque præscribe vitæ tuæ subsecuturæ rationem,
quâ hisce omnibus deceptionibus tuis occurras,
& thesauros tuos revera perfectis consummatis-
que virtutum operibus repleas. Ut cum Judicis
æterni districtio advenerit, cum iudex *Christus*
ventilabrum in manu suâ acceperit, cum aræ suæ,
vitæ scilicet tuæ perpurgationem & ventilatio-
nem inchoarit: nihil palearum, plenum autem
granorum purgatissimorum, in vitâ tuâ se repe-
nisse gaudeat, totumque in horreum congreget
& inferat.

PRO-

PROVISIO III.

Per nostræ cooperationis, quàm Divina Gratiæ atque Gloriæ summæ, debemus ex-pletionem.

Considera; quod omnia opera tua sint quidem tua: quia à te liberâ voluntate tuâ fiunt, sint tamen etiam & quidem magis ac prius, opera & bona & dona ipsius Dei, tum quia ab ejus gratia sumunt initium, à quâ etiam prodeunt in actum ipsum cum tua voluntate, gratiæ cooperante: tum quia sunt DEI propria, utpotè cujus proprietatis & possessio est, omnis ubique reperibilis bonitas: siquidem *Omne datum optimum & omne donum perfectum desursùm est descendens à Patre luminum.* Cùm ergo omnia tua bona opera DEI sint, & propter possessionem & propter operationem eorum ab ipso, juxta illud Isaia.

Jac. 1. 17.

Isa. 26. 12.

Deut. 32. 4.

Domine omnia opera nostra, operatus es nobis, sequitur, hæc eadem omnia tua opera, debere esse omni ex parte perfectæ, & absolutæ bonitatis. Etenim *Dei perfectæ sunt opera.* Quo si talia non sunt, quæ tua sunt, sed inveniuntur imperfecta & sordida, id necessè est à tua culpa provenire: provenire autem in DEI injuriam, & quidem non levem, inò nec unam. Quod enim à Deo, quantum ex parte illius, perfectissimè peragitur, & valdè bonum esse debet; hoc ex tua parte & culpâ, quatenus negligenter & sordidè cooperaris Deo, imperfectum invenitur, & sordidum tanquam pannus menstruatae reputatur. Atque ita impeditur à te, & per te, Divina in tuis operibus bonitas & perfectio, supponitur autem in ejus locum tua imperfectio, remanetque bonum

Divi-

Divinum, quantum ex te sordidum, vile & ingratum. Ex quo colligere debes, quanta tibi cura incumbat opera tua bona, bene, imò optimè operandi, sciens & videns eum modum, quo tu bona tua operaris, adjungi illi modo, quo DEUS eadem tua opera bona tecum operatur, & ita adjungi, ut non ex Divino, sed ex tuo operandi modo, pretium omne, bonitas, perfectio, dignitasque operibus imputetur. Quo fit, ut si tuus operandi bona modus egregius excellensque sit, etiam Dei opus tale sit, taleque ab ipsomet Deo reputetur. Si autem tuus operandi modus sit miser, languidus, tepore & imperfectionibus scatens, id quoque totum Divino operi, ab ipsomet Deo imputetur, nihilque profit ad meritum vel laudem operis, illud à Deo perfectissimè factum esse. Quod sitne Deo injuriosum? tu ipse judex esto.

Considera; ex omnibus operibus bonis tuis, Deo deberi gloriam & quidem maximam, & planè omnem. Non ex illo solùm capite, quia tu quidquid agis, totum in Dei bonum, scilicet gloriam honoremque & obsequium agere debes, quandoquidem quantus quantus es, in substantia & entitate, in partibus & potentiis, in efficientia & actionibus operationibusque totaliter Dei possessio es, perinde ut qui agri, vel arboris Dominus est, is etiam omnium quæ ager & arbor germinat possessor est: verum etiam ex illo jam proximo proposito capite: quia DEUS omnia tua opera tecum operatur, operatur autem in suam ipsius gloriam, dicente ipso. *Propter me, propter me faciam.* Et quia Deus non potest gloriam suam quærere minorem, nisi quantâ

Isa. 48. 11.

quantâ ipse dignus est, inde fit, ut in omnibus suis operibus (etiam illis quæ tecum operatur, & in quibus tibi cooperatur) Deus maximam, atque ad eò omnem gloriam intendat & quærat. Inde etiam consequenter fit, quod tu (idemque sensus esse debet de omni creatura) in omni opere tuo tenearis intendere & quærere gloriam Dei, & quidem maximam, atque omnem, fit quoque inde, quod modus tuus opera tua operandi (Divinæ præsertim cooperationi sociatus, ad Dei que gloriam institutus) is esse debeat, qui & cooperationem Divinam non dedecet neque dedecoret, & gloriam Deo non tantum qualem qualem, sed maximam, sed omninò omnem quantum ex se proferat & producat. Hoc verò non tantum in gravissimis aliquibus, quæ à te fiunt operibus servandum venit, sed in omnibus omninò singulisque operibus tuis, etiam minutulis, & specie sua abjectissimis (coram Deo enim nihil est abjectum, excepto solo peccato, siquidem DEUS omnium est Author & Pater atque fons) procurandum est, quoniam etiam talium operum, nihil non ad gloriam Dei maximam, & omnem factitandum est. Quod si ita se habet, uti omninò habet, jam hinc videre evidenter potes, cum quàm accurata contentione, cum quàm liberali conatu omnia opera tua facere, quanta vigilantia omnem imperfectionem, imperfectionisque umbram ab omnibus tuis operibus & operationibus submovere debeas, quandoquidem quantum addes de perfectione operandi, tantum addes de gloriæ Divinæ summitate, quantum verò admiscebis de imperfectione, imò verò, si quid admiscebis de
 umbra

umbra imperfectionis in operando & in opere, fortè quidem parum aliquid gloriæ Divinæ servies, aut addes, infinitum autem erit illud quod detrahes: quoniam Divina gloria illa maxima, illa omnis est, quæ infinita est.

Quod an sine injuria Dei esse possit, tibi judicandum sume. Cùm verò rectè & sobriè judicaveris, retorque oculos mentis tuæ ad præteritos vitæ tuæ annos, & ad opera eorum, & ad operationis modos. Et non obtrude tibi nunc peccaminosa opera: sed ipsa opera tua, ipsa obsequii Divini operatua expende, & ex supra dictis eorum qualitatem recognosce: nimirum ex tot (& fac esse quàm plurima) quàm multa sint indigna & injuriosa DEO gloriæque ipsius; quàm verò pauca, si tamen vel pauca sint, Deo condignè digna, Deo condignè gloriosa. Post hæc verò eosdem mentis oculos dirige ad sequentes residuosque vitæ tuæ annos: & tecum ipse deliberationem conclusionemque facito, an tibi deinceps, juxta præteritæ vitæ normam operandum Deoque serviendum sit? an omnem omnino aliam, novam, per omnia perfectiorem perfectissimamque operandi rationem, DEO condignam, Dei gloriæ maximæ, omnisque fœcundam, ineundam, tenendam, exercendamque in omnibus & singulis operibus & operationibus, in omnibus & singulis residuæ vitæ particulis? quoniam exiguæ, breves, evolantesque sunt, neque aliarum præter has sive post has, ulla spes, ulla expectatio est.

PRO-

PROVISIO IV.

Per adaequationem (quantum fas) liberalitatis CHRISTI in nos merita sua influentis.

1. Thes. 4. 3.

2. Pet. 1. 10.

2. Pet. 3. 14.

Rom. 6. 15.

Considera obligationem curamque tibi hanc unicam, maximam, totamque incumbere, ut salvus fias, æternamque beatitudinem, post hanc vitam consequaris. Hæc est enim voluntas Dei, sanctificatio vestra, ait Apostolus. Ad hujus salutis consecutionem Deus te vult pervenire per tua ipsius opera meritoria vitæque æternæ digna. Satagite, ait per Apostolum, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis. & iterum Satagite immaculati & inviolati inveniri Deo in pace. Opera vitæ æternæ meritoria tibi nulla esse possunt, nisi facta à te fuerint, & ex gratia Dei. Ex gratia quidem tanquam auxilio Divino supernaturali, quo hominem Deus excitat ad bonum operandum, adjuvat ut operetur, & cum operatur, denique subsequitur postquam operatus est. Juxta illam Ecclesiæ orationem. *Tua nos quæsumus Domine Gratia semper præveniat, comitetur & sequatur. Itemque illam. Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni & adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio & operatio, à te semper incipiat, & per te cepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum.* In gratia verò, nimirum in amicitia Dei & consortio illius naturæ, atque filiationis adoptivæ, quæ quidem est vita animæ, à qua sola habet, ut opera vitæ, opera meritoria facere possit. Inde illud Apostoli. *Gratia Dei, vita æterna, & quidem*

dem in Christo Jesu Domino nostro. ut ibidem addit
 Apostolus. addit autem ideo: quia neque auxi-
 lians, sive actualis, neque sanctificans sive habi-
 tualis gratia haberi potest à nobis nisi per Chri-
 stum, nisi, inquam, per merita & ex meritis Jesu
 Christi: de quo infra. Igitur hic est ordo salu-
 tis humanæ, & hi passus ad illam. Salvari debe-
 mus, non possumus autem sine operibus & me-
 ritis (& loquendo de adultis) Merita salutis ha-
 bere non possumus sine gratia Dei, gratia nobis
 non datur, nisi ex meritis Christi, Christi merita
 nobis non suffragantur, nisi credamus in Chri-
 stum. juxta illud. Quotquot receperunt eum (sci-
 licet Christum credendo in ipsum) dedit eis pote-
 statem filios Dei fieri. Et, de plenitudine ejus accepi-
 mus nos omnes, & gratiam pro gratia, quia lex per
 Moysen data est, Gratia & veritas per Jesum Chri-
 stum facta est. Quocirca universa structura salu-
 tis nostræ æternæ super fidem in Christum ædifi-
 cata consistit. super fidem dico illam, quæ per
 dilectionem operatur, ut ait Apostolus, de qua re
 idem alibi sic loquitur. Ut sapiens architectus po-
 sui fundamentum: alius autem superædificat, unus-
 quisque autem videat quomodo superædificet. Fun-
 damentum enim aliud nemo potest ponere, præter id
 quod positum est, quod est Christus Jesus.

Considera ex prædictis indigentiam tuam, quâ
 Christo Domino opus habes. Indulgentiam
 Christi, quâ ille sese tibi profusissimè indulget.
 Obligationem tuam, quâ tu Christo vicissim ob-
 ligatus remanes. Indigentia tua, quâ Christo,
 ejusque meritorum indigus es, tanta est, quanta
 & ipsa salutis æternæ. eam enim sine Christo (ut
 visum supra) nullatenus assequi potes, sed omne

V. P. Druz. Op. VII.

B

tuum

Joan. 1. 12.

Ibid. v. 16.

Gal. 5. 6.

1. Cor. 3. 10.

Joan. 15. 4.

tuum opus, si vitæ æternæ meritorium esse vis, necessario debes ex Christo & ex ejus meritis desumere, dignificare, aliàs omninò inutile & indignum erit æternæ vitæ. Declaravit hanc veritatem atque indigentiam simul nostram ipse Dominus præclarâ similitudine. *Manete in me, & ego in vobis, sicut palmæ non potest ferre fructum à semetipso, nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis. Ego sum vitis, vos palmites, qui manet in me & ego in eo, hic fert fructum multum: quia sine me nihil potestis facere. Si quis in me non manserit, mittetur foras sicut palmes, & arefcet, & colligent eum, & in ignem mittent, & ardet.* Nihil expressius ad nostram sine Christo insufficientiam declarandam dici potuit. Jam quoad Christi, quâ sese tibi & omnibus quantum ex ipso est, profundit Indulgentiam: ea quidem tanta est, ut major nec desiderari, nec cogitari possit. Nam ad omne prorsus meritorium salutis æternæ tuum opus, sua tibi merita suppeditat, & non ad opus tantum, verùm etiam ad ipsam voluntatem, quin & ad ipsam primam cogitationem operis. Luculenter dicente Christo: quia (inquit) *sine me nihil potestis facere*, proinde neque velle, neque cogitare, quoniam & hoc est aliquid facere. Cui consonat ejus Apostolus cùm ait. *Non sumus sufficientes cogitare aliquid (salutare) à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est.* Et alio loco idem loquitur. *Deus est enim qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate.* Hanc porrò profusionem meritorum suorum in nos exercet Dominus omni prorsus momento, partim conservando nos in gratia & unione secum, partim assistendo vultui DEI Patris pro nobis,

2. Cor. 3. 5.

Philipp. 2. 13.

nobis, & intuitu meritorum suorum, omnes & singulas gratias, omniaque auxilia, ad bonum five cogitandum, five volendum, five inchoandum, five operandum, five perficiendum, nobis obtinendo; impetrando, exigendo, tanquam mercedem suam, sibi que à Patre caelesti debitam in nostrum utique bonum salutis. Quocirca nullum est assignare momentum in nostra vita, quo Dominus JESUS meritis suis non obtineat nobis quantum in ipso est Gratiam salutariter operandi à Patre æterno. Nullum etiam licet assignare opus nostrum bonum, in quod non influat, imò præinfluat meritis suis Christus, quemadmodum nullum est momentum, in quo vitis in palmites (in se manentes & non recisos) non influat virtutem, vigorem, efficaciam, vitam, profectum; nec influat solum, sed etiam præinfluat, ex se habens præbensque principium influendi, non ex palmitate.

Est autem ista profusissima Christi in nos indulgentia non tantum inde, quia est ipsi naturalis, propter nimiam ejus in nos dilectionem & charitatem, quæ illi naturaliter insita est, sicut Deo erga creaturas, sicut Patri erga filios, sicut capiti erga membra, sicut viti erga palmites: sed etiam quia est ipsi acquisita & empta, & quidem non auro, neque argento, neque corruptibilibus pretiis, sed pretioso sanguine suo proprio, quo profuso, & meruit & emit sibi à Patre hanc mercedem, hocque officium, ut in nos, tanquam in membra sua, influeret efficaciâ meritorum suorum, utque mercedis loco sibi debitæ à Patre daretur nobis omnis gratia ad salutem operandam necessaria.

Quocirca omnis Dei gratia, quæ nobis datur, merces est laborum & passionum mortisque Christi, & cui gratia aliqua datur, pretium sanguinis & merces laboris atque mortis Christi datur. Et qui gratia DEI quapiam bene utitur, per eamque ad salutem proficit, ex merito Christi proficit, mercede Christi proficit, mercedem Christi adauget; qui verò gratiam Dei abjicit, aut non juxta ejus gradum operatur, mercedem Christi abjicit atque evacuat. Maximâ quidem cum Christi offensa: quia & cum maxima ejusdem injuriâ, cum maxima ejusdem contristatione, cum maxima ejusdem inhonoratione, cum maxima erga bonitatem, charitatem, liberalitatem ejus ingratitude, cujus enormitas patet ex obligatione.

Ex tanta enim nostrâ, quâ Christi meritis indigemus indigentia, & ex tanta ejusdem Christi, qua ille nobis merita sua profundit Indulgentia, non potest non consurgere in nobis immanis quædam & nullatenus persolubilis à nobis ad Christum obligatio. Obligatio, dico, gratitudinis & gratiarum actionis, tanto, tamque profuso, & tam nulla nostra vilitate & indignitate, & insuperque etiam ingratitude vincibili & æstabili in negotio tanti momenti, quanti est nostra æterna salus largitori. Quæ gratitudo, esse potest fieri & exhiberi Christo Domino per intimas cordium nostrorum gratiarum actiones & confessiones; & si potest etiam exhiberi devotissimis orationibus & confessionibus, & laudationibus, etsi fieri potest insuper etiam aliquibus in Christi laudem atque gratiarum actionem operationibus; nullum tamen est genus gratiarum actionis in præsentis negotio, seu Christo desideratum.

lius atque honorificentius consequenterque gratius & acceptius, seu nobis utilius, atque ad gratiam meritaque Christi in nos amplius derivanda accommodatiùs; quam ipfismet gratiis ac meritis Christi diligentissimè, accuratissimè, devotissimè in operatione salutis perfectionisque nostræ uti, uti autem ad eorum efficaciam adæquatissimè.

Hæc est enim unica & pretiosa Christi glorificatio, hæc mercedis laboribus meritisque ejus debitæ augmentatio, hæc efficaciam meritorum ejus ultima completio atque consummatio. Quo quidem Christo gratiùs esse nihil posse, res ipsa, quia loquitur per se, ulteriori exaggeratione non eget.

At cum hæc ita sint, tibi quidem ô homo jam incumbit ista cognoscenti & consideranti, primum quidem inspicere elapsam vitam tuam, atque quantum per omnem illam in Christi profusissimam hanc super te liberalitatem & indulgentiam peccatum abs te sit tandem advertere, æstimare, redarguere, deslere, punire & expiare. Deinde verò etiam atque etiam acerrimâ mentis contentione, tum cognoscere, tum decernere, qualem te esse in hac declivi & ad occasum vergente vitâ tuâ, deinceps oporteat, quàm profuso & circumspicito sinu cordis profusissimam adeò Christi Domini largitatem, non tantum excipere, sed etiam etiamque provocare. Id quidem præstabis ad mentem planè Christi Domini, si nullam gratiam Dei, ex meritis ejus tibi indultam in vacuum acceperis. Si nullam non avidissimo animi studio occupaveris; si nullam non plenissimo cooperationis conatu exæquare

contenderis, si denique per nulla residui tibi temporis momenta ad gratias actuales, juxta & habitales, temet amplius ampliusque disponere earumque capaciolem te reddere juxta earum mensuram obsequio Divino æternæque vitæ congruis operationibus te fatigare, te saginare, te explere in gloriam maximam Dei, in mercedem meritorum Christi superabundantissimam destiteris.

PROVISIO V.

Per Imitationem & Supergressionem Electorum DEI.

CONsidera vocatum te esse à Deo ad æmulationem, imitationem supergressionemque Sanctorum Dei in obsequio ejus. Et Sanctorum quidem si non omnium, plurimorum certe, tam ex Angelorum, quam ex hominum Ordinibus. Id hoc ita esse, potes ex eo convinci; quia Dominus Deus familiare habet, nos ad amorem, cultum obsequiumque provocare, propositis exemplis Sanctorum suorum, quod non ob aliud facit, nisi ut nos eorum conversationem intuentes, imitemur & æmulemur fidem, atque fidelitatem ipsorum cum Deo. Hoc sensu Dominus dicit per Prophetam filiis Israel: *Attendite ad Abraham Patrem vestrum: & ad Saram, quæ peperit vos.* Non solum autem Deus homines vocat, ut per imitationem Sanctorum ejus eidem dignè famulentur, securamque viam & Sanctorum vestigiis tritam incedant, verum etiam ut eosdem in via Dei supergrediantur, superareque connitantur, hoc enim nisi fieri Deus vellet, ac

Isa. 51. 1.

nisi fieri posset: defacto que fieret: nequaquam nobis proponeret in Evangelio suo negotiantes suos servos, lucrantes alios quidem decem mnas. alios autem quinque, est singulas tantum mnas à Domino ad negotiandum accepissent. Non etiam profiteretur de seipso Paulus. *Plus omnibus laboravi & iterum, Ministri Christi sunt (ut minus Sapiens dico) plus ego.* Et rursum. *1. Cor. 15. 10.*
Nihil enim minus fui ab iis, qui sunt supra modum Apostoli, tamen nihil sum. Ad hoc etiam facit, *2. Cor. 11. 23.*
quòd sicut differt stella à stella in claritate, & sic resurrectio mortuorum Sanctorum in sanctitate. *2. Cor. 12. 11.*
1. Cor. 15. 41.

Adde quod non aliam ob causam Dominus voluit Sanctorum cætus, in Religiosis præsertim Ordinibus, in unum institutum, professionem, domicilium cogi, nisi ut æmulatione imitationeque mutuâ sese invicem provocantes, unusque alterum supergredi in obsequii Divini ardore & cursu contendentes, serviant Deo alius quidem sic, alius autem sic, juxta mensuram gratiæ sibi cælitus indultæ, quæ non est una ac eadem, sed omninò diversa valdè: juxta quam servi Dei ascensiones disponunt in corde suo, donec videant Deum in Sion, & multi consummati in brevi expleant tempora multa. Neque enim alligatum est Domini Verbum, neque virtus, neque gratia, sed dividit singulis prout vult: præcipitque ex terra sua bona, à se seminatâ, fructum trigesimum, sexagesimum, centesimum, secundum multiformem gratiam suam.

Age jam ô homo à Deo in terra Sanctorum posite & plantate, ad ordinem cætumque Sanctorum de terra Babylonis translate. computa

annos vocationis conversionisque tuæ, numerus
 dies conversationis tuæ cum Dei Sanctis, & his
 qui in terra sunt ejus. Obi omnes Sanctorum
 ordines, omnesque etiam in particulari Sanctos
 in cælo, equem unum ex his reperies, cuius
 imitator sedulus exstiteris; quem in sanctitate &
 meritis æmulatus, quem prætergressus sis? Quem
 Apostolum in zelo & charitate æquasti, quem Pa-
 triarcham in spe, quem Prophetam in spe timore-
 que Dei, quem Martyrem in fortitudine & con-
 stantia, quem confessorem in devotione, oratio-
 ne, mortificatione, vigiliis, victoriâ de dæmoni-
 bus, vigore & assiduitate pœnitentiæ, quem
 aut quam Virginem castitate, continentiaque
 vel affectus vel prætergressus es! O quan-
 tum chaos inter te & Sanctorum quemlibet!
 Revoca etiam in memoriam viventes homines
 perfectos atque Sanctos, quos nosti quibus
 cum vivis, aut vixisti, & confer tuas virtutes
 cum illorum virtutibus, labores cum labo-
 ribus, austeritatem in seipsum illorum, cum
 tuâ: nosti illius personæ ad omnes humilita-
 tem, illius mansuetudinem, illius simplicem &
 innocuum candorem, illius verborum parci-
 tem & in loquendo cautelam cultumque silentii,
 illius in agendo fervorem, illius in minimis regu-
 lis observandis, in minimis perfectionibus con-
 sectandis, in minimis labeculis imperfectioni-
 busque evitandis & castigandis sedulitatem!
 Quàm ille punctualis in obedientia, quàm ille
 rebus creatis, affectu, & re ipsâ spoliatissimus!
 quàm ille ad omnia placita Divina & majorum
 suorum resignatus paratusque? ille verò quan-
 tus in fraternæ charitatis cura? quàm portat alle-

na onera? quàm supplet ab aliis prætermiffa?
 quàm irasci nescius & ulcisci? quàm lædit nemi-
 nem, quàm vincit in bono malum? quàm nulli
 invidet? quàm ex animo compatitur & sustinet
 sublevatque infirmos? Ille verò quàm in Ora-
 tionem & Devotionem profusus? quàm in oran-
 do, contemplando, cum Deo agendo infatiga-
 bilis simulque Majestatis Divinæ reverentiffi-
 mus? quàm in omnibus & subditus Deo, & in
 ejus Providentiam securiffimè projectus? Quàm
 sapè quamque multorum tu pœnitentium tuo-
 rum admiratus es virtutem, confususque es de
 tanta animi puritate, innocentia, diligentia, pla-
 cendi Deo curâ, inter licet negotia mundana,
 minimè tamen mundanas mentes? quoties ab
 eorum lumine ipse illuminatus? ab eorum quæ-
 sitis ipse instructus? ab eorum fervore ipse in-
 flammatus? ab eorum denique fervore ipse præ-
 tergressus & superatus es? Nonnè & hic magnum
 chaos inter te & istos, inter horum & tuas virtu-
 tes? inter horum & tuam perfectionem? Et ta-
 men tu per ætatem perque opinionem, Magister
 in Israel videbaris, & videris esse? Qui tibi pu-
 dor erit, putas in Judicii die, quando tuam igna-
 viam, tam multi multorum ferient oculi, dicen-
 tes. Ecce homo & opera ejus? En quàm erra-
 vimus, quàmque imposuimus tibi, putan-
 tibus summam in isto fuisse perfectionem, sum-
 mum perfectionis studium, summam cum Chri-
 sti virtutibus similitudinem, summam cum Deo
 unionem. Ecce autem ille, quàm in imis ser-
 psit, quanta pigritia tepuit? O medice, quare
 te non ipsum curasti? O Magister, qui alios do-
 cuisti, cur te ipsum non docuisti? Dux aliorum,

B 5

quare

quare ipse non pervenisti? inflammator aliorum, cur ipse tepore obtorpuisti? Quis tibi pudor? quæ labræ, quæ excusationes tunc suffragabuntur?

Ergo inveterate dierum tepidorum & ignavia consecratorum, vel nunc in effluentibus istis vitæ annis te respice, & saltem fac, ut eos assequare, quos longissimè præire atque post te relinquare & putabaris, & potuisti & debuisti, inter tanta, inter tot auxilia Divina, Sanctorum exempla, status tui media annorumque curricula. Quibus omnibus, si ad usque hæcenus, non ex æquo debitoque respondisti, in hoc quidem vitæ residuo, non tantum respondere, verum etiam præteritas jacturas compensare, sed etiam superare, toto animi conatu, elabora.

PROVISIO VI.

*Per Imitationem Pretiosissime Dei Matris
quàm perfectissimam.*

CONSIDERA vocationem quoque tuam & fuisse & adhuc esse, ut Pretiosissimam DEI tuamque Parentem quantum mortali fas esset, id est, quàm maximè & quàm perfectissimè imitareris. Sicut enim ad hoc Deus rerum conditor sapientissimus juxta ac providentissimus, solem in alto loco posuit, quem luminosissimum & in omnia inferiora beneficentissimum esse voluit, ut omnium in eum oculi intenderent, ex eo virtutes omnes haurirent, ita idem Dominus Gratiaë dator profusissimus, Pretiosissimam suam Matrem, sole hoc visibili longè illustriorem, quippè suæ perfectionis atque dignitatis & Majestatis sole
vesti-

vestitam, in altissimo præclarissimoque Regni sui cælestis loco & statu collocavit: ut ad eam omnium servorum suorum oculi, mentes, corda converterentur, sublevarenturque; & ab eius efficacissima beneficentia, omnes, omnem plenitudinem bonorum, hoc est, maximam cum ea similitudinem morum, veluti molles ceræ à sigillo, veluti in nitida specula ab opposita specie exeiperent, eaque in suo beato Regno præfulgerent.

Et tuæ igitur partes fuerunt, operam omnem dare, ut totus fieres mulieri huic sole amictæ, solique justitiæ amicissimæ, quàm simillimus, quàm vicinissimus, quàm familiarissimus. Tuæ partes fuerunt, operam omnem dare, ut totus in MARIAM transires, totus in affectum erga MARIAM migrares, totus MARLÆ laudes spirares, totus Mariæ honor esses, honoresque ubique plantares, totus Mariæ peculium, patrimonium, possessio, hæreditas, hæreditatisque proventus fieres, perinde uti etiam hæc omnia, infinitesque plura & majora tibi est Maria, tibi sunt in Maria, tibi sunt per Mariam, sunt tibi propter Mariam.

Considera enim Amorem Mariæ erga te, qui tantus est, ut & si tu vilissimus, peccaminosissimus, ingratiſſimusque sis, & causa autorque passionis unigenti ejus, ipsa nihilominus, & amaverit te, dederitque Filium suum in mortem crucis pro te, & amet te, ut etiam peccatis ipse tuis trahatur ad amandum te miserendumque tui. Memor & gnara, unigenitum quoque suum, miserabilitate peccatorum tuorum, in visceribus misericordiæ suæ fuisse commotum ad amandum

dum

Jer. 24. 3.

dum te, vitamque suam pretiosam ponendum pro te; quod ipse fatetur Prophetæ dicenti. Longè Dominus apparuit mihi. Cui respondet: Et in charitate perpetuâ dilexi te, & attraxi te miserans tui. Quod ipsum fufius enarrat de feipfo apud alium Prophetam, inter cætera dicens Animâ cuilibet peccatrici. Transiens per te, vidi te conculcari in sanguine tuo, & dixi tibi cum effes in sanguine tuo vive; dixi inquam tibi, in sanguine tuo vive. In hunc ergo modum Mater imitatur filii fui charitatem, & amavit & amare pergit te, quamvis revera indigniffimum elicientibus ejus in te charitatem, tum Filii fui labore pro te, tum miseriam peccatorum tuorum, quæ hæret in te.

Ezech. 16. 6.

Est enim Maria æmulatrix Samaritani illius veri, & illius exemplo miseretur faucium, spoliatum, semivivum, & ab omnibus derelictum te. Hic porrò amor Mariæ nequaquam sterilis fuit aut est in te, sed profusus est profunditurque in omnia momenta, per liberaliffimam beneficentiam super te. Infinitum effet recensere omnia beneficia ejus. Unum recole beneficium Vocationis Religiofæ, (quo utique illa te ornavit & ditavit) haustum de thesauris Divinæ Prædestinationis & providentiæ circa te. Quanta fint in vocationis Religiofæ beneficio bona, nulli hoc tibi calami describere, nulli discursus explicare tam præclarè possunt, quàm tua ipfius tot annorum experientia. Vide & numera, quot malorum generibus, speciebus simulque myriadibus expeditus es per vocationem Religiofam? vide item & numera, quot bonorum generibus, speciebus simulque myriadibus per eandem ditatus, vallatus es jam nunc, & adhuc vallandus

dum dum vives, maximè verò dum beatam æternitatem possidere incipies? Atqui omnes hæ myriades, Mariana imprimis post Deum beneficia sunt & erunt. Et quomodo respondisti, quomodo respondes, quomodo non minor, ac planè minimus minutulusque es, in tua erga ipsam gratitudine?

Confidera etiam (ut saltem obiter attingam, minimè licet obiter considerandas) Mariæ virtutes. Mariæ gratias. Mariæ dignitates. Mariæ officia. Mariæ honores. Mariæ potestates. Mariæ merita & apud Deum, & apud omnem creaturam, quibus solo tantum Deo Filio suo inferior est, omnem autem & inferiorem & superiorem mundum immensè excedit. Ad quæ condignè æstimanda, Dei Filii solius & sola mens quæ contulit capax est, cæteræ creaturæ omnes, & singulæ, tam ad æstimandum impares sunt, quàm ad exæquandum insufficientes. Atque his tu omnibus, quantum tibi fas consideratis æstimatisque, intellige quænam fuerint tuæ partes ad Mariam diligendam, æstimandam, colendam, prædicandam, imitandam? Quàm parum ac planè nihil effecisses, etiamsi tota vita tua aliud omninò nihil egisses, nisi quod te officio tuo obligationique erga Mariam, omni possibili tibi conatu, studio, fervore incessabiliter impendisses! Cum verò conscius tibi sis, te planè hoc in officii erga illam genere, negligentem atque perfunctorium fuisse, jam cogita & conclude, quàm ingratus, quàm injurius, quàm morosus erga tantæ Eminentia personam, quantæ MARIA Dei Mater est, extiteris?

Accedit ad ista omnia, quòd hæc Dei Pre-
tiosissima

tiosissima Dignissimaque Parens, tua facta sit, ex tua quidem voluntate atque electione (nam alios fontes nunc prætereo) facta sit, inquam, tua Domina & hera, tu verò ejus Mancipium: tua Mater, tu verò ejus Filius, tua Hæres, tu verò ejus possessio & Hæreditas, tua vicissim possessio atque Hæreditas, tu verò ejus hæres, tua Sponsa, tu verò ejusdem Sponsus, charitate mutua illi desponsatus. Ex quibus omnibus tuis cum Dei Matre connexionibus, maxima ac propemodum infinita tibi confurgit obligatio, immò obligationum seges, quibus omnibus ad amorem, exaltationem, appretiationem, venerationem, semper semperque majorem, atque nulla efficacitate exhauribilem, huic tuæ Dominæ, tuæ Matri, tuæ Hæredi, tuæ Hæreditati, tuæ Sponsæ, obnoxius es & eris.

I nunc & vide quomodo hætenus Mancipii, Filii, Hæreditatis, Hæredis, Sponsi Mariani partes expleveris, & quia sine dubio multam sterilitatem, ignaviam tuam, deprehendis, nunc ergo saltem, hoc quodcunque residuum est annorum & vitæ, hisce partibus quàm plenissimè explendis impende: sciens, tantum te placiturum Deo, quantum placebis Dei Matri, sciens etiam tantum te accessurum ad Deum, in gloria; quantum accedes ad Mariam in Amore & gratia; sciens contra, tantum defecturum apud Deum in merito, quantum deficies erga MARIAM in devoto obsequio.

PRO.

PROVISIO VII.

*Per Imitationem & fruitionem Domini No-
stri Jesu Christi Crucifixi.*

CONSIDERA vocationem etiam tuam esse, fuisse
semperque fore, ut Christum Jesum Do-
minum tuum imiteris. Non enim ille de cælis
ac sinu Æterni Patris in terras descendit carnem-
que nostram induit, idèd solum; ut nos sanguine
suo redimeret, aut ut nobis legem vitæ & disci-
plinæ præscriberet, aut ut Rex noster etiam secun-
dum hominem fieret, aut ut nobis Patrem recon-
ciliaret, cælos aperiret, peccata condonaret; ve-
rùm etiam idèd; ut nobis seipsum, vitamque su-
am & mores suos, actusque omnes, in exemplum,
in speculum, in regulam, in amissim exhiberet.
Cui nos veluti regulæ exemplarique consumma-
tissimo inhærentes, indubitatè sancti, recti, iusti,
perfecti, vitæ æternæ idonei, coram iudice Deo
Patre inveniremur, inventique vitæ æternæ hære-
ditate donaremur, ex gratia quidem Dei Patris,
ex meritis autem ipsius Christi, & ex bonis operi-
bus nostris in Christo, & ad exemplar operum
Christi factis.

Hinc est illud toties repetitum à Christo Do-
mino. *Sequere me. Discite à me. Exemplum
dedi vobis. Venite ad me omnes. Tollite jugum
meum super vos. Non est servus major Domino* Joan. 10. 11.
suo. *Ego sum via, veritas & vita. Ego sum pa-* Ibid. 4.
*stor bonus: pastor ante oves vadit, & oves eum
sequuntur: quia sciunt vocem ejus. Qui non se-
quitur me, non potest meus esse discipulus. Non est
me dignus. Quibus omnibus suis dictis, Domi-
nus, & necessitatem & obligationem declarat,
quæ*

quæ nobis incumbit, ut eum in moribus virtutibusque ejus imitemur. Cùm verò hoc ad omnes homines, præsertim qui in Baptismo Christum induerunt pertineat, speciali tamen ratione, hoc opus eorum est, qui Christi Domini etiam consilia amplexi, simul etiam obligationem plenæ & perfectæ Christi imitationis in sese receperunt, atque induerunt. Tales autem Religiosi omnes sunt. De quorum numero cùm & tu miseratione Divinâ existas, nihil tibi suffragatur, quo Christi imitationis obligationem recusare possis.

Considera autem mores, opera & virtutes Christi Domini triplici modo, seu fine nobis proponi & à nobis cognosci posse (quod idem etiam de Sanctorum virtutibus dici potest.) Primus est; idcirco cognoscere virtutes, moresque Christi, ut virtutum natura, species, partes, gradus, dignitas, perfectio agnoscat. Secundus est, ut ob virtutes & earum opera, excellentiam, exemplaue Christus laudetur. Tertius. Ut agnita in Christi operibus exemplisque virtutes, à nobis imitatione sedulâ supparique, ex desiderio Christi similitudinis atque perfectionis & gratiæ effingantur in nobis, & in vita, moribus, operibusque nostris.

Primus modus & finis, non est ille quidem malus, magis tamen est Philosophicus, quam Christianus, si ulterius non procedat, quin potest esse aliquando meræ curiositatis. Secundus finis atque modus, est quidem ille bonus cum Christum, & ejus virtutes laudare, bonum proculdubio sit, parum tamen utilitatis ex eo percipit laudator, qui si non ultra se porrigat, Politicum magis, quàm Christianum redolebit. Tertius denique

modus

Modus ac finis optimus, & ex mente Christi est, propriusque Christianorum Religiosorum, perfectorum, & tum salutem, tum perfectionem completam continens atque conferens suo exercitatori. *Sicut enim discipulus non est supra Magistrum: sic sufficit illi si sit sicut Magister ejus.* *Matt. 10. 24.* Iste ergo tertius modus, circa Christi Domini virtutes, ab omnibus veris Christianis, Religiosis, Perfectisque curandus, exercendus, & toto mentis conatu laboreque perficiendus est, ac in ejus perfectionem consummatam, totius vitæ nostræ cursus indefinenter impendendus est. Alioqui quidquid agitur à nobis aliud, si non per viam vitæ virtutumque Christi currituri, totum frustra est, & ludificatio est: sicut frustra cucurrit, quisquis quanquam contentissimè, sed non ad metam cucurrit. Christus autem noster, est via in exemplo, sicuti veritas est in verbo, & est vita in præmio.

Confidera insuper, quid in Christo imitandum sit? quænam scilicet opera & quæ virtutes? Neque enim omnia quæ in Christo Domino sunt ad imitationem nostram, hac præsertim in vita, assumenda sunt. Quædam enim sunt inimitabilia, ut sunt Divinæ potestatis miraculosa opera, quæ imitari præsumere, & superbi, & insani sit. neque hæc Dominus nobis proposuit in se imitanda. Et quanquam dedit servis suis aliquando potestatem ejiciendi dæmonia, & super omnem virtutem inimici, infirmosque curandi & similia patrandi; docuit tamen illos, quomodo se in talium patratione gererent, dicens. *Nolite gaudere in hoc, quod dæmonia subjiciuntur vobis, sed in hoc gaudete, quia nomina vestra scripta sunt in celo.* *Luc. 10. 20.* Et cum

aliquando dixisset illis; *Discite à me*: non adje-
Matt. 11.29. cit, *Mundum fabricare, morbos curare, demonia*
ejicere, mirabilia facere sed addidit: *quia mitis sum*
 & *humilis corde*. Atque hæc sunt alia opera Chri-
 sti imitabilia & imitanda quam studiosissimè, ope-
 ra nimirùm humilitatis, modestiæ, mansuetudinis,
 patientiæ, obedientiæ, castitatis, paupertatis,
 mundi & sui contemptûs, atque abnegationis,
 observationis mandatorum, condonationis inju-
 riarum, Dei & proximi dilectionis.

Hæc sunt quæ in Christo securè imitamur,
 hæc sunt, per quæ, ad interiora JESU ingredimur,
 per quæ æmulamur charismata meliora, cum sci-
 licet pauperem, nudum, contemptum, stultifica-
 tum, patientem, laborantem, egentem, passum,
 crucifixum, Patri per omnia subditum, propter
 obedientiam & reverentiam Patris eidem suppli-
 cem, atque formam servi indutum insuperque ex-
 inanitum, amore honoris Paterni & salutis nostræ
 mortuum. cum inquam talem Christum ama-
 mus, ac in ipsis nobis effingimus, in eumque talem
 propter nos factum, vicissim propter illum trans-
 formamur, tunc transcendimus forinseca JESU,
 & ut dixi interiorum ejus participes reddimur,
 ipsumque Christum propriissimè induimus.

Hisce consideratis, tu te ipsum jam respice, &
 quantum sit chaos inter te & Christum, inter vir-
 tutes tuas & virtutes Christi, inter mores tuos &
 mores Christi, inter interiora tua & interiora
 Christi animadvertè, attende quòd hæc de Imita-
 tione Christi lingua, si apud te ignotum sonet, ac si
 quidpiam de novi orbis idiomatibus audires; &
 tamen hæc sunt exordia atque prima elementa
 sermonum doctrinarumque Christi dicentis acce-
 denti-

dentibus ad se. *Sequere me* &c. Ergo tu per tot decades annorum Christi discipulus tantum in schola imitationis ejus profecisti, quantum profecisse te unius diei aut horæ discipulum, erubescere quàm maximè opus esset. Nec dum triennio discipuli Christi apud ipsum perdurarant, & tamen Dominus exprobrat illis. *Adhuc & vos sine intellectu estis?* & alibi etiam gravius. *O generatio incredula & perversa, quousque ero vobiscum? usquequo patiar vos?* tu tot annorum decadibus ad Christi latus hærens, cælestibus ejus doctrinis exemplisque operum saginatus, & nihilominus adèd morum Christi rudis, adèd ab ejus imitatione nudus quid quæsu tu reprehensionis exprobrationisque audies? quid castigationis suppliciique referes? Arbor triennio in horto sine fructu tolerata excindi nec terram occupare frustra jubetur; alia ficulnea fructibus cassa, licet non esset tempus ficorum, tamen maledicitur à Domino, & æterna sterilitate plectitur. *Quid te putas manet, non trium, sed triginta trium, & eo amplius annorum Religiosum, in fertilissimo, si quis alius, Ecclesiæ Christi agro, infructuosum?*

Age igitur, te, resque tuas tandem circumspice, & seriam rationem ini atque institue quâ ad exactissimam Christi in moribus virtutibusque similitudinem studiosissimâ & resolutissimâ imprecatione pertingere elaboras. Et licet quantumcunque te dejeceris humilior Christo non eris; quantumcunque te nudaveris, pauper major Christo, non eris, quantumcunq; toleraveris, patientior Christo non eris, nihilominus quàm maximam similitudinem vicinitatemque desidera, procura, elabora. Nulla sit dies, nulla hora, nullum quoad

fas momentum, nulla actio tua, quâ non ducas lineam similitudinis ad Christum. Scito nullam esse Christo gratiorem & gloriosiore tuam circa Christum occupationem, & cum Christo tractationem, & Christi laudationem; quàm ejus abs te imitationem, quàm tuam cum ipso perpetuam assimilationem, quàm tuam cum ipso quàm maxime genuinam similitudinem. Hoc enim unum & solum, instar omnium est obsequiorum & encomiorum, quæ Christo impendi debent & possunt à te. Hoc est Christum amare, Christum induere, Christum efformare, Christo uti, Christo uniri, Christo configi, Christo consepeliri, Christum manducare, Christum bibere, denique cum Christo esse, cum Christo vivere, cum Christo regnare, Christum esse.

PROVISIO VIII.

Per Imitationem & fruitionem Domini nostri quàm familiarissimam.

Considera incumbere etiam tibi imitationem Domini Dei tui, imitationem autem non qualem qualem, sed imitationem in perfectione, in sanctitate, in rectitudine, in justitia, in veritate, in pietate, in misericordia, in charitate, in Dei glorificatione. Imitantur quidem omnes creatura Deum tanquam conditorem suum, tanquam opera artificem à quo sunt, & habent, & possunt, & operantur ac idè ad modum sui fontis, suique Idealis Esse, artisque ipsas efficientis, & in esse operationeque conservantis, necessariò semper operantur: neque unquam ab hoc genere imitationis creaturæ possunt exerrare, cum natura & essen-

tia earum sit, sic se habere. Sed est alia DEUM imitandi ratio, per liberi arbitrii motum, scilicet juxta Rationem, & legem, & voluntatem, & ideam, & exemplum Dei.

Hæc omnia Deus impressit nobis, primum quidem in creatione, condens nos creaturas Rationales, liberas, actionumque nostrarum potentes & dominantes. Quod non minus expressè, quàm copiosè affirmat Spiritus Sanctus per Sapientem dicens. *Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilii sui:* adjecit mandata & præcepta sua. Si volueris mandata servare, conservabunt te, & in perpetuum fidem placitam facere. Apposuit tibi aquam & ignem, ad quod volueris porrige manum tuam. Ante hominem vita & mors, bonum & malum, quod placuerit ei, dabitur illi. Deinde verò præter arbitrium liberum & legem, partim in naturali ratione impressam, partim etiam exteriori intimatione præceptam: adjecit lumen supernaturalis fidei per Christum revelatæ, simulque donum gratiæ ad observationem necessariæ, quâ de re Joannes Baptista testatus est dicens. *Quia lex per Moysen data est, Gratia & veritas per Jesum Christum facta est.*

Ex his ergo liberæ rationis & revelatæ veritatis, quarum priorem cum natura, posteriorem cum gratia, priorem nascendo, posteriorem renascendo sortimur, ex his inquam Rationis & veritatis fontibus; confurgit in nobis, & facultas & necessitas Deum imitandi. De qua re luculenter Apostolus sic loquitur. *Estote ergo imitatores Dei, sicut Filii charissimi, & ambulate in dilectione, sicut & Christus dilexit nos, & tradidit semetipsum*

pro nobis, oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis. Quod ipsum à Christo Domino non vulgatum solum, verum & præceptum habemus. Nam cum inter alia præciperet nobis dilectionem inimicorum, atque calumniatorum, adjecit causam præcepti, dicens. *Ut sitis filii Patris vestri qui in caelis est, qui solem oriri facit super bonos & malos.* Neque hoc dixisse contentus, iterum *subdidit. Estote ergo vos perfecti, sicut & Pater vester caelestis perfectus est.* Quæ Domini gravissima sententia atque præceptio, non solum qualemcunque imitationem, sed etiam perfectam, sed in ipsa perfectione Patris caelestis, à nobis exigit, eamque in eo fundat: quia nos quidem filii, ille autem Pater est.

Est autem sine dubio omni rationi consonum, ut filii Patrem moribus referant, ejusque actiones & virtutes, suis actibus & virtutibus imitando repræsentent. Quod opus, sicut est super omnia opera nobis incumbentia ad peragendum gravissimum, sic est etiam super omnia nobis, & fructuosissimum, & simul honorificentissimum. Quid enim potest cogitari, tum gravius, tum fructuosius, tum dignius, quàm esse nos perfectos, sicut & Pater noster caelestis perfectus est? Certè sicut nihil est perfectius Deo: ipsius enim perfectio, est mensura & fons omnium aliarum perfectionum; ita ille est in moribus & actionibus suis perfectior, & major, & dignior, qui est Deo, in ejus morum & perfectionum expressione vicinior. Quod si præclarum est, tam ad fructum quàm ad laudem Sanctorum, DEI perfectiones expendere & æmulari: quanto erit fructuosius & laudabilius, Divinas perfectiones sic scrutari, ut

Matt. 5. 44.

Ibid. v. 48.

ut etiam eas assequaris, etiam induas, etiam in eas imitatione transformeris. Utile est, ex rivulis aquam petere, sed longè præstantiùs, ex fonte, aut mari ipso haurire.

His adde, quod quantitati assimilationis nostræ cum Dei perfectionibus moribusque in hac vita, responsura sit assimilatio item nostra cum Divinis beatitudinibus, beatificisque perfectionibus in illa altera. Juxta cujus assimilationis in cælo gradum, erit etiam gradus nostræ beatitudinis, nostræ beatificæ in Deum transformationis, nostræ in Divinas beatificas laudes effusionis, nostræ denique & totius universi per nos, ac propter nos perfectionis & exornationis atque exhilarationis. Unde colligi potest, quàm infatigabilem infatigabilemque curam nostram esse oporteat in Deo, per hoc vitæ tempus, in suis moribus imitando, & quàm maximè per nos & in nobis assimilando.

Confidera autem in quonam præcipuè ac ultimè consistat, quidque requirat hæc Divinarum perfectionum & morum à nobis imitatio, ut congruè, cum profectu fieri possit. Primò igitur. Opus est habere notitiam morum & perfectionum Divinarum, quas quidem nobis manifestat creatura: dicente Psalmo. *Cæli enarrant gloriam Dei.* & Apostolo. *Invisibilia Dei à creaturâ mundi, per ea quæ facta sunt, intellecta conspiciuntur:* sempiterna quoque ejus virtus & Divinitas. Manifestat deinde Sacra Scriptura & fidei revelatâ doctrina. Utriusque hujus rei, scilicet creaturæ & Scripturæ consideratio, ducit nos in cognitionem perfectionum & morum Dei, inibi- que luculenter & luculentissimè in Christi Domi-

Psal. 1. 18.

Rom. 10.

nitum persona, tum doctrina, tum operibus
elucescentium.

Secundo cognitioni & considerationi morum
ac perfectionum Dei, addenda est reflexiva qua-
dam ad nostros mores & ad operationes nostras
applicatio. Quamvis etiam nuda consideratio
morum Dei, arcana quadam & sibi propria vir-
tute eosdem mores effingit, in moribus ipsius
considerantis, si hoc diligenter assidueque fa-
ciat. Nihilominus hæc efformatio longè effica-
cior redditur, quando, ut dixi, reflexivè & pra-
cticè, moribus nostris consideratio ipsa applica-
tur. Sicut enim pictor solo intuitu Regiæ Per-
sonæ, non effingit imaginem ejus in tabula, sed
manu coloribusque opus est, sic mores Divini,
solâ consideratione sui, in cordibus moribusque
nostris non efformantur, nisi accedat practica
eorum in nobis delineatio.

Tertio. Hæc practica delineatio morum Dei
in tabella cordium & morum nostrorum, exigat
conversationem cum Deo commorationemque,
idque sive ita, ut nos apud DEUM, sive ita, ut
Deus apud nos (esto hæc in idem recidant) com-
moretur: ad quod non est opus, neque alta ca-
lorum à nobis conscendi, neque Deum, ad nos
inde descendere, neque eundem apud alias alias-
que creaturas venari, sed cum immensus sit, &
tunc ubique, tum etiam in propriis intimisque
nostris cordibus, velut in cælis sibi gratissimis
(anima enim justi, sedes est sapientiæ) conver-
setur, assuescendum omninò est nobis, ut ibi
intra nos & cum Deo converseremur, & Deum
nobiscum conversantem agnoscamus habea-
musque. Inde enim confurget.

Greg. Hom.
30. n. Evan.
tribuit Salo-
moni. Et Au-
gust. in Psal.
121. sup. 7. 27.
juxta LXX.
Aug. iterum

Conc. 1. in
Psal. 88.

Quarto

Quarto amicitia familiaritasque & convictus cum Deo mutuus, quin & assuetudo quaedam intima ad mores mutuos. Hoc autem negotium, optimè suavissimè efficacissimèque perficitur charitate, præsentia Dei memoriâ, orationis usu, quàm maximè fieri potest sine intermissione, quàm impinguet simplicissima fiducia & devotissima reverentia. Ab hisce manabit.

Quinto. Fruitio Dei utrinque valde grata, familiaris, cordialis, sapida, confidentia plena, pene dixerim assidua, certè creberrima, satians, nec tamen famem adimens, sed explendo acuens, acuendo explens. Quod ne quis miretur, aut ne etiam suspectum habeat, observo, multorum justorum errorem esse, quod semper Deum quærant & invenire laborent, ad se invitent, desiderent; neque tamen votis suis potiantur: ut ipsis videtur etiam experimento constare. Quæ res multum justos ejusmodi angit, & à profectu distrahit: Non advertentes practicè, Deum frustra & erroneè à se quæri absentem desiderarique, cum sit revera intimè illis præsens per gratiam & charitatem; cujus est evidens signum, illa ipso in desiderando, quærendo, invitando anxietas: hæc enim non esset, si ille absens esset. Est ergo intimè & amicissimè præsens, sed esse, practice ut dixi ignoratur, nec eum Anima ut sibi intimum agnoscit, neque ut præsentem tractat, amat, amplectitur, gaudet, gratias agit, oblectat; verum nihil, ut cum præsentem agit, sed tanquam de absente semper cogitat, velut longè positum requirit.

Qui error exuendus est justis, & sæpè agnoscendus, habendus, tractandusque Deus, ut

C 5

quàm

quàm maximè, intimissimè, familiarissimèque præsens, nec tantum præsens, sed etiam præsentia fructus exhibens; quorum primus præcipuusque est. Fruitio ipsa, qua & Deus fruitur Animâ, & hæc vicissim Deo. Quod fit contemplatione, hoc est de Deo, cum, & coram Deo cogitatione, deque ejus perfectionibus & attributis, moribus, operibus, beneficentiis, Essentiâ Unitrinâ. Desigendo obtutum devotum in Dei ejusdem pulchritudinem, sapientiam, admirabilitatem, majestatem, dignitatem, laudabilitatem, potentiam, justitiam, misericordiam, immensitatem, simplicitatem, veritatem. Gustando etiam ejus dulcedinem, suavitatem, appetibilitatem, familiaritatem, communicabilitatem, providentiam, præsentium. Exaltando, prædicando, laudando ejus excellentiam in operibus, in beneficiis, in perfectionibus, in Essentia, in Personis. Invitando omnium corda ad vacandum, ad gustandum, ad videndum, ad fruendum, ad inhabitandum, ad vivendum Deo, de Deo, in Deo, propter Deum, &c. Deficiendo etiam & tabescendo atque sibi pereundo, in Deum autem transmigrando, & sese (secundum voluntatem, voluntatisque cum Divina similitudinem ac unionem, non verò secundum substantiam & entitatem quæ nequit fieri) in eum transformando. Ab hac fruitione Dei existet.

Sextò: Imitatio, & assimilatio, & assumptio morum perfectionumque Dei in Anima justa & perfecta; existet autem panè sine labore connaturaliter & quidem modo perfectissimo pro statu istius vitæ. Si enim Anima Deo fruens modo prædicto in Deum transformatur, quomodo
non

non etiam in minoribus eidem assimilatur? Sicut lumini nihil similius, quàm aër illuminatus, nihil igni similius, quàm ferrum aut carbo igne candens, ita Deo nulla anima in proprietatibus moribusque similior, quàm ea, quæ in Deum transformata fruitione voluntatumque unione & conformatione reperitur. Quapropter audeo dicere, seu quod dixi commutare, non tam à fruitione Divina existit perfecta morum DEI imitatio in Anima, quàm potius ipsa Dei fruitio, est ipsissima eaque perfectissima & consummatissima ejusdem imitatio, & assimilatio, & assimilationis flos, est fructus, est medulla.

His consideratis, tu jam tandem te circumspice & adverte, quantum sit chaos inter te, & Deum, quantum ad similitudinem & imitationem ejus morum & perfectionum desit! Et quidem attentâ conversionis tuæ ad Deum antiquitate, mediorumque & auxiliorum Divinorum abundantia, jam te omninò pridem, consummatum esse oportebat in Dei imitatione, possessoremque, domesticum, veteranum in Divina fruitione. At quia tepor, incitiam, incuriam, inconstantiamque tua, te ab hac felicitate dejecit, non absque innumeris & tui profectus, & Dei, totiusque cæli & universi hujus gloriæ detrimentis, ex nunc saltem, dum adhuc vita decurrit, antequam penitus excurrat, totum te huic, imitandi Dei, fruendique Deo labori infatigabiliter ac incessabiliter impende, totum te Divinâ, & imitatione, & fruitione imbue, occupa, fermenta, penetra, omnia vitæ tuæ (quoad fas) momenta, omnia, & singula opera tua, Divinarum perfectionum & morum similitudine intinge, perfice, infor-

informa. Totus hoc age unicum atque præcipuum (tale enim revera hoc est; & est illud *Luc. 10. 41.* Christi unum necessarium. est illa Optima pars, quam elegit Maria) ut totâ mentis acie, toto voluntatis libertatisque pondere, totâ cordis affectione, semper & ubique, totâ tui, totiusque Universi substantiâ, atque Personâ, Deum & quæras & habeas & agnoscas & imiteris & fruaris. Hunc semper & ubique oculus purissimæ intentionis intueatur, hunc auris simplicissimæ obedientiæ audiat, hunc gustus devotissimæ sapientiæ degustet, hunc odoratus profusissimæ charitatis investigate, hunc tractus vividissimæ resignationis comprehendat, hunc totus tu, vicissim totum possideas, ab eoque toto, totus possidearis & tu.

PROVISIO IX.

Per debitorum, quibus plurimis obstricti sumus plenam exsolutionem.

CONSIDERA necessitari te quàm maximè ad obsequium Dei, non tantum fervens & perfectum, verùm etiam liberaliter supererogatorieque perfectum & fervens, tum alias semper, tum præsertim sub extremum vitæ, ex multitudine debitorum, quibus oneratus es, atque adeò oneratissimus, super capillos capitis tui, imò super stellas cæli & arenam maris. Decurre indicem capitum debitorum istorum, & ex eo saltem aliquam notitiam ipsorum colligere numerumque conjicere poteris, qui indiculus atque numerus, etsi aliis quoque hominibus tecum est communis, non ideò tamen te minùs solum, quàm

quàm omnes gravat, neque minùs te ad exolvendum, quàm omnes stimulare debet.

Primò igitur quibusdam rebus sumus debitores, naturâ & necessitate inatâ. Ita debitores sumus Deo creatori nostro, & post Deum causis omnibus secundis, tam universalibus quàm particularibus, à quibus & ex quibus, nostrum naturale Esse conflatum est. à quibus vitam & conservationem vitæ, totiusque esse nostri habemus, in operando juvamus &c. Ex hoc ergo capite debemus cælis omnibus, Soli, lunæ, stellis elementis, & quæ in his: tum parentibus, & parentum etiam majoribus &c. numera homo si potes, tam creditores tuos istos, quàm debita tua respectu illorum.

Secundò, sumus debitores, ex morali quadam obligatione: quomodo debemus post parentes cæteris nostris præsidibus atque majoribus, magistratibus, præceptoribus, & quocumque modo curam nostri gerentibus, in nostramque eruditionem aliquatenus ad laborantibus. Hoc caput debitorum afficit nos tam in ratione morali naturali, quàm in ratione morali supernaturali: in qua ratione, & Deus, & Christus, & Mater ejus, & Sancti Angeli, & omnes Beati & infiniti alii continentur.

Tertiò, sumus debitores, etiam inferioribus nostris, quicunque ad nostram alicujus generis curam pertinuerunt & pertinent.

Quartò, sumus debitores, ob Naturæ communionem, eamque majorem aut minorem; omnibus autem rebus ob aliquam saltem: ideò, quia creatæ sunt, vel quia sunt aliquid & existunt, immò & quia possibiles sunt.

Quintò.

Quintò, sumus debitores ob gratiæ communionem, necnon ob omnis boni Spiritualis consortium, adjunctâ etiam æternâ, quam speramus Beatitudine.

Sextò, sumus debitores, ratione beneficiorum, obsequiorum & commodorum, quæ ab aliis, vel ex aliis percepimus, percipimusque: debemus namque his amorem congruum, beneficia, & obsequia, commodaque supparia, & cujusque naturæ & gradui consentanea.

Septimò, sumus debitores ratione malorum & molestiarum, quæ ab aliis perpeffi sumus, vel perpeti potuimus: istaque occasione multa mala animi & corporis vitavimus, correximus, cognovimus. Hoc nomine etiam ipsi inferno sumus debitores: quem dum timemus, devitamus, & ut devitemus, à peccatis partim cavemus, partim cessamus: pœnitentiam agimus, & ad meliora proficimus, salutemque lucratur. Quod ipsum de dæmonibus dici potest, quibus debitores vigilantix, pro salute nostra, invocationis Divinæ, & Sanctorum opis. Humilitatis, Prudentiæ, & multorum aliorum commodorum sumus.

Octavò sumus debitores, ratione ommissionum, incuriarum, negligentiarum, quibus res tractando, eas privamus, debito iis commodo, profectu, perfectione, ornamento, usu obsequio. Sic debitores sunt Domini subditis, servis, famulis. Parentes liberis. Magistratus subiectis, quin & proximi proximis, amici amicis, quos ad virtutem, sanctitatem, prudentiam promovere potuerant, exemplo bono, monito salubri, oratione, solatio, auxilio, consilio, sup-

por-

portatione. Hac etiam ratione ipsismet nobis sumus debitores, ratione similibus bonorum, quibus nos nostrâ incuriâ, incitiâ, malitiâ privamus, tam quoad bona fortunæ, quàm quoad corporis, quàm quoad animi, & maximè in bonis salutis æternæ, quibus eo ipso, quòd ea non curavimus, spoliavimus nos, nec nos tantum, sed etiam Deum, Christum, Ecclesiam triumphantem, militantemque quibus ex nostro profectu, labore, charitate, virtute, partim gloria, partim ædificatio provenire potuit. Hinc etiam sumus debitores, tot mediis, auxiliis, occasionibus, circumstantiis, horis, momentis, diebus, annis, locis, exemplis, monitis, inspirationibus, cæterisque incitamentis ad bonum aut profectum, quibus tamen obsequi negleximus, & frustra fluere permisimus.

Nonò sumus etiam debitores ratione non impensæ exsolutionis debitorum, ut v. g. cum non restituimus, quod invito rationabiliter Domino injuriosè retinebamus, sive illud fuit debita Deo gloria, subjectio, laus, honor, devotio, gratitudo: sive fuit honor & bonum nomen alicujus proximi, quo iniquè læsimus detrahendo, quocunque detractiois modo, sive obsequium indebitè denegatum, sive gratitudo, sive res quæpiam alieni juris.

Decimò sumus debitores ratione dignitatis & potestatis eminentiæque aliquorum, quomodo post Deum nostrum, sumus debitores Angelis, & universis Sanctis in celo & in terra; item Principibus & Potestatibus. Item Sapientibus. & Doctis, item Sacerdotibus, Religiosis & Deo
sacris

facris personis, quibus omnibus honorem & re- fugar
putationem reverentiamque debemus. nam.

Undecimò sumus debitores aliquibus, ra- lasus
tione eorum miseræ, abjectionis, afflictionis, mov
insufficientiæ ad sese juvandos, hoc modo de- tioc
bitores sumus, pauperibus, mendicis, infir- On
mis. Ita etiam debemus auxilium animabus fita su
purgatorii: Item vinctis in carcere, captivis, diner
peregrinis. Item ignorantibus errantibusque dum
Item etiam bestiis ac jumentis sauciis, sub onere dico,
vel in præceps prolapsis. ligen

Duodecimò, sumus debitores ratione con- fabili
positionis & consociationis physicæ ac moralis. I
Ita quisque sibi, personæ suæ, vitæ suæ, mem- & sin
bris suis, sensibus, potentiis quibus constat, de- que c
bitor est. Ita etiam sumus debitores Univerfo rem f
Orbi, Humano generi, Christiano populo, Re- bilis
gno, Urbi, Religioni, Domicilio, Familia, in eo
Congregationi, consanguinitati, Cætui deni- velut
que, cujus aliquo modo compartes sumus. est D

Decimo tertio sumus debitores ratione par- factu
ticularium & cuique propriarum sive obligatio- credi
num, sive necessitatum, sive factorum. Si- tiâ, t
debemus Deo ratione specialium & nobis solis terim
propriorum beneficiorum, sic & Christo. Pre- metu
tiosissimæ Parenti. Sanctis Custodibus Patro- tiaru
nisvè, ob specialia beneficia debemus. Sic qui super
busdam Dei attributis, fidei Mysteriis, Scripto omni
ræ sententiis & exemplis, Sanctorum item factu creat
quorum nos devotione singulariùs affici & per- Deus
fici experimur, qui salutis nostræ media sunt & dem
ratione eorum malitiæ. Ita Damonibus, dama- usum
tis, peccatoribus, peccatisque debemus, odium
fugam

fugam, detestationem, impeditionem, pœnam, pœnæ desiderium, ut justitia Dei fiat, ut læsus honor Divinus sarciatur, ut scandala submoveantur, ut cessent injuriæ Dei, conculcatioque Sanguinis & Meritorum Christi &c.

Omitto alia debitorum capita: hæc quæ recensita sunt, satis ostendunt immensitatem infinitudinemque debitorum nostrorum: Ad satisfaciendum quibus per omnia, quantis opus sit viribus, dico, divinis auxiliis, quanto animi conatu, diligentia, quantâ executionis assiduitate & incessabilitate, fateor id explicari à me non posse.

Dico tantùm, quoniam debita hæc omnia & singula persolvi non possunt omnibus singulisque creditoribus adæqualitatem, solvantur saltem secundum voluntatis (si ejus effectus possibilis effet) promptitudinem, solvantur saltem in eo, qui est omnium Dominus, & in quem velut in centrum omnia debita confluunt, qui est DEUS, cui si soli satis fiat pro omnibus, satis factum erit omnibus, tam obligationibus quàm creditoribus, quod tamen dixerim, salvâ Justitiâ, si quæ cui debetur, & præstari potest. Interim autem: Primò quidem Deus ametur, æstimetur, appetietur, laudetur, exaltetur, gratiarum actione honoretur, oratione flectatur, sic qui super omnia amentur in Deo & propter Deum omnia, ametur Deus, pro omnibus & singulis creaturis, præcipuè ratione carentibus: quarum & per Deum hanc esse instituit conditionem, ut illæ quibusdam nobis hominibus serviant per omnia ad usum omnem, etiam cum sui dispendio & destructione: nos autem illis obligati simus ad laudandum, amandum, prædicandum, honore & gratiis

tiis & obsequiis æternis prosequendum Deum pro omnibus illis, ita ut illæ quidem suo modo Deo serviant, serviendo nobis usque ad sui perditionem: nos verò rationali jam modo, servamus ipsis, exhibendo servitium & honorem & amorem laudemque pro ipsis, nostro & illarum Deo.

Ex dictis tu jam disce, quantum debitum Dei laudis servitutisque tibi incumbat, ex tot capitibus debitorum, tum ex tot debitis, tum ex tanto numero eorum, quibus debitor es. Quia jam præterita doleri tantum possunt, corrigi autem non possunt; saltem ergo in præsentibus quod tibi superest temporis & vitæ, hoc age & satage, ut omnibus residuis vitæ momentis, totus in laudem & obsequium te effundas, adeo profusè liberaliterque, ut omnibus obligationibus, pro omnibus creaturis apud Deum te exsolvas ac eliberes. Toto mundo, & pro toto mundo, Deum laudando, amando, æstimando, honorando, & omnes ejus voluntates faciundo, sicque semper, ad finem vitæ perseverando,

PROVISIO X.

Per adæquationem Bonorum, potissimum vero Gratiarum, quibus respondere adæquatè obligamur.

Considera Bonorum quæ à Deo accepisti copiam, compelli te, & omnino necessitariam insignem tum sanctitatem ac perfectionem, tum sanctitatis perfectionisque zelum, studium, cupiditatem, qua in re ut magnitudinem obligati-

tionis tuæ cognoscas, debes immensitatem bonorum cognoscere, quæ tanta est, ut abs te nullo modo naturali ingenio dinumerari possit. Neque solum immensitatem quoad numerum & multitudinem, sed etiam quoad varietatem, excellentiam, efficacitatem, quantum ex illis est eratque, intensionem atque perfectionem cognoscere te oportet, quæ etiam sub naturalem tuam cognitionem non cadunt aut vix cadunt, neque tamen ob hoc, tibi obligationem non augent, neque non etiam tuam ignaviam ingratitude non accusant, neque denique non te tuamque industriam, ad insigniter in studio perfectionis coram Deo, & propter Deum, conandum & laborandum excitant.

Considera classes Bonorum Divinorum in te, & iis inspectis, tum numerum tum magnitudinem, tum varietatem eorum, tum demum obligationem tuam aliquantisper dispice. Data sunt igitur tibi à DEO.

1. Bona Naturalia & Supernaturalia.
2. Bona Animæ, Animi, Corporis, Fortunæ.
3. Bona Honestæ. Incunda. Utilia.
4. Bona Naturæ. Gratia Actualis habitualesque, Gloria.
5. Bona communia cum omnibus, cum multis, cum paucis, propria tibi soli.
6. Bona Essentiæ seu Substantiæ, Potentialium, Operationum.
7. Bona data tibi sine te.
8. Bona data tibi tecum, seu cooperante te.
9. Bona data tibi propter alios.
10. Bona data tibi per alios.

D a

i i. Bona

11. Bona data tibi supra alios.
12. Bona data aliis, propter te.
13. Bona data aliis, per te.
14. Bona præterita, præsentia, futura, terna, temporalia.

In eas bonorum istorum numerum, pretium, varietatem, efficaciam, si potes, & inde metum obligationis tuæ. Neque enim dubitare poteris his & pro his omnibus debitorem te constitutum esse Donatori eorum Deo, debitorem autem obsequii, laudis, honoris, Amoris, non quævis, sed eximii, sed summi, sed simpliciter juxta possibilitatem tuam omnis. Ad magis clarioram distinctamque cognitionem & penetrationem hujus tuæ obligationis ad perfectissimum Dei famulatum ex bonis ejus in te collatis pullulantem.

Considera unius tantum generis bona Divina tibi data, bona, inquam, mediolorum atque auxiliorum, seu gratiarum tam habitualium quam (& potissimum) actualium in ordine ad salutem; perfectionemque curandam, vitamque æternam consequendam. In quo ipso bonorum Dei genere, nolo te omnia, quæ in se considerare, sed solum considera hoc unum. Testatur Dominus noster JESUS Christus, quod si ille suæ prædicationis gratiam Judæis tunc impensam, impendisset Tyriis, Sydoniis, Sidoniarum, ejusque sociabus civitatibus, illæ in contritione & cilicio penitentiam de peccatis egissent, Christumque, & Deum, ac ejus fidem & legem agnovissent. Hoc posito.

Sequitur; Judæis tunc à Christo, tantam gratiam, tantaque media ad salutem fuisse collatam.

data, quanta non tantum sufficientia, sed etiam
efficacia fuissent ad conversionem tot aliarum
gentium.

Sequitur amplius ex dictis; posse, quin &
solere Deum uni alicui personæ, (Sanctæ non
sanctæ, nihil refert, loquamur tamen nunc de
sanctæ & iustæ) posse, & re ipsâ illi Deum dare
uni soli, tot ad salutem media, tot gratias, quæ
si Deo placuisset, poterant plurimis personis da-
ri, & datæ, in eis habuissent efficaciam tantam,
quantam in una illa persona habere & potuerunt
& debuerunt, & nihilominus, (quod ut pluri-
mum fit) non habuerunt. Uti videmus in Mnis
Evangelicis, quarum una apud unum servum
deposita, acquisivit decem mnas, alia apud alium
acquisivit solum quinque mnas, tertia apud tor-
tium nihil acquisivit: non vitio quidem suo, sed
ejus qui acceperat ignaviâ.

Jam nunc te ad teipsum ô homo converte.
Es Religiosus, talis religionis; quod cum dico,
dico te accepisse gratias & media salutis atque
perfectionis, tot, & tanta, quot & quanta in
centum in mille & amplius etiam homines divisa
si à Deo fuissent, multoque magis si integra data
essent; omnes illi centum & mille & plures ho-
mines servivissent & servirent hodie Deo, tam
perfectè sicut tu, immò longè & longè perfe-
ctius, exactius, ad suum statum plenius, quàm
tu & servivisti & servis hactenus. Ex quo con-
vinco (utinum me ipsum) te unum solum Reli-
& legiosum, attentis gratiis mediisque tibi à Deo da-
tis, factum esse per eas, & propter eas, Deo tuo
debitorem tantæ sanctitatis & perfectionis in Dei
obsequio, quæ æquivalent centum & mille &

pluribus perfectionibus sanctitatibusque. Cum autem conscientiam teste non adæquaveris vel unicam sanctitatem, non, inquam, efficaciam gratiarum mediiorumque tibi collatorum, effectu unius condignæ sanctitatis & perfectionis, inde cognosce, quantus tu sis debitor apud Deum, ob gratias tibi ad salutem perfectionemque concessas constitus? Inde etiam cognosce, quantus debitor sis coram eodem Domino, ob alia & alia innumera beneficia tibi collata. Equidem, si bonum sanitatis oculorum, quo tu polles, pluribus cæcis conferretur à Deo, ii essent hujus beneficii longe quàm tu gratiores. Tanto ergo tu gratitudinis Deo debitor es ob sanitatem visus, quantæ plures, imò omnes cæci essent exhibitores, si visum reciperent.

Quod autem supra exemplificavi in Religiosæ vocationis gratiis & mediis: fateor me amplum nimis adduxisse gratiarum exemplum. Nam idem omninò asserere potest debetque etiam, de unica quapiam gratiâ Dei, de unico instinctu ad bonum, de unico lumine ac dictamine salutari, quo unus aliquis justus donatur (& donatur sæpissimè aliis, aliisque etiam in diem, etiam in horam) quod si datum esset alicui alteri, vel etiam pluribus, plurimisque aliis; ii omnes usi lumine fuissent meliùs, & in majorem suum profectum, inque majus Dei obsequium, quàm is, cui de facto tale quid est à Deo collatum. Unde patet quantopere aggregetur debitum talis Homini coram Deo? patet quantæ sit reus sanctitatis, quia illam non præstitit, patet quantæ debitor fuerit ut præstaret? patet insuper quantæ debitor sit, ut adhuc præstet?

Ex his autem luculenter constat, quid hac in parte faciendum sit illi, qui per tot annorum vitæ suæ decades, tantis gratiis Dei abundavit, & eis non utique satis respondit hæctenus. Hoc utique restat, ut invocato Dei adiutorio, totum se ad hoc convertat, simulque aliquam rationem ineat, hoc est, talem ad acquisitionem perfectionis in Dei obsequio conatum assumat & adhibeat, per hoc, quod adhuc residuum habet vitæ ac temporis, ut præteritarum & præsentium gratiarum beneficentiarumque Dei, vastitatem capacitemque exæquet.

Quod quidem etsi forsitan re ipsa minus præstabit, non parum tamen coram bono Domino suo faciet, si totum, quod in se est, exclusâ omni negligentia & cessatione, adhibito omni quo prævalet conatu & instantia faciet. Sed ad hoc ipsum præstandum, exuere omnem præteritum in consideratiùs, & negligentius, inordinatiùsque vivendi modum, induere autem & exercere ordinatum, accuratum, præmeditatum, sollicitum & fatigari cessareque nescium oportet. Exstimulante ad id semper semperque, tum brevitate remanentis adhuc ad laborandum vitæ, tum obligationis & debitorum jam explicatâ immani & immensâ mole atque magnitudine.

PROVISIO XI.

*Per profusam Charitatem ac Miserationem
super proximos, peccatores, justos, & in
Purgatorio existentes.*

CONsidera inter innumera charitatis Proximi bona atque officia, hoc etiam esse, quòd

fit compendiosissima, fructuosissima, facillima & inexcusabiliter irrefragabiliterque & omnino necessaria ratio, nostrarum omnium sive cum Deo transactionum, sive in via virtutis perfectionisque promotionum. Usque adeo ut Deus videatur magis & appetere & exigere & aestimare & remunerari charitatem nostram erga proximos, quam erga ipsam se Nihil attinet istud hoc loco fufius probare. Satis indicant hoc, illa Apostoli verba. *Qui diligit proximum, legem implevit.* Et illa: *Charitas operit multitudinem peccatorum.* *i. Petr. 4. 8.* Et illa: *Nemini quidquam debeatis, nisi ut invicem diligatis. Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis* (quasi diceret superimplebitis) *legem Christi.* Neque aliud dixit Dominus ipse noster, quando proximi dilectionem vocavit *mandatum suum. Mandatum novum.* unicum discipulatus sui signum. His ad acuendam famem desideriumque charitatis proximi adductis & confideratis.

Confidera classes proximorum ad quos charitas Christiana extendi debeat quam maxime. Sunt autem tres. Una peccatorum seu in statu peccati degentium, sive fidelium sive etiam infidelium quorumcunque: Horum cum sit extremè deplorandus status, quippe qui quantum ex ipsis sunt victimæ atque holocausta aeternæ damnationis. in omni sincere Deum & proximum diligente homine, maximus debet esse Amor, & quoad fieri potest efficacissimus atque laboriosissimus, ut ab infelici peccatorum suorum emancipentur Tyrannide. Ad quod præstandu, cum innumera possint, quin & sæpe propter statuum nostrorum obligationem seu

Rom. 3. 8.

i. Petr. 4. 8.

Rom. 13. 8.

Gal. 6. 2.

Joan. 15. 12.

conditionem, debeant esse industriæ. quibus hic exponendis locus non est, & peti possunt satis ex cujusque conditione vivendi: universalem hanc industriam afferre sufficiat, conandum esse unicuique in dilectione proximorum, statui peccati implicitorum, excellere volenti, ut omnem vitam suam cum omnibus actionibus & passionibus suis, offerat Deo in auxilium spirituale & efficaciam huiusmodi proximorum, secundum Divinum beneplacitum; ita ut omnis actio, omnisque passio, ex intentione applicationeque liberæ voluntatis nostræ, fiat ante Deum (propter Deum, unitim ad Jesu Christi merita) & oratio atque postulatio, & sacrificium & exolutio & vadimonium pro peccatoribus, proque ipsorum peccatis omnibus & singulis. Involvens in hanc intentionem atque applicationem, non suas tantummodo proprias personalesque actiones & peceptiones, sed etiam totius universi, creaturarumque omnium & singularum, omnes pariter & singulas, atque mutationes sibi appropriatas modo inferius explicando. Quo fiet, quantum quidem ex charitate nostra ejusdemque intensione ac extensione, ut tam nos, quam omnes creaturæ reliquæ, exundent charitate supra peccatores, & faciant veluti universalem perpetuumque planctum super eos coram Deo, protegantque illos ab ira Divina ipsis debita & parata, & postulent eis à Bono Deo, gratias congruas, opportunas, efficaces, ac etiam finales, ad pœnitentiam condignam requisitas, juxta Divinum placitum. Quod Divino cordi, impensissimè salutem & conversionem fructusque pœnitentiæ dignos semper desideranti atque

expectanti, auxiliaque ad id pronissimo affectu offerenti, non potest non esse gratissimum: totique curiæ cælesti, ac imprimis Domino nostro Jesu Christo, peccatorum omnium sumptuosissimo Redemptori, ejusdemque Pretiosissimæ Parenti, peccatorum unico refugio, jucundissimum & exoptatissimum acceptissimumque: ac demum unicuique taliter apud Deum pro peccatoribus peccatisque satagenti, coram DEO fructuosissimum, & tam in hac, quam in altera vita maximè meritorium: priorumque peccatorum omnium (quæ etiam istiusmodi pro aliis peccatoribus eorumque peccatis charitativæ applicationi adjungere fas, imò opus erit) expurgationi efficacissimum. Quandoquidem

1. Petr. 4. 8. charitas operit multitudinem peccatorum.

Altera proximorum blasfis in quos se nostra charitas extendere debet. Est justorum omnium viatorum, incipientium, Proficientium, Perfectorum; Quorum omnium cum status sit Deo gratissimus, & in eorum unoquoque Sanguis Christi fructum suum desiderabilem habeat: quisquis pro suo posse adlaboraverit, ut hi omnes proximi in suo quisque statu ad meliora & perfectiora proficiant proficiendique studio & conatu, semper amplius, & amplius, vigeant, ad idque auxiliis Divinis quam copiosissimis cumulentur, iisdem illi promptissimè & efficacissimè obediendo, ad ampliora Dei & auxilia & dona, & præmia invalescant, inque bono & optimo ac Deo gratissimo statu permaneant: quisquis inquam in hoc pro suæ charitatis posse adlaboraverit, is utique pergratam Deo, & Christo, & universo cælo, rem præstabit. is de

omni-

omnibus justis, quàm optime merebitur. is in suam propriam perfectionem (nempè charitatem) optimum se diligentissimumque exhibebit. is denique innumeris semetipsum tam Gratiæ, quàm Gloriæ meritis locupletabit: siquidem indubitatè, *particeps omnium timentium Deum, & Psal. 118. 63. custodientium mandata ejus erit.*

Ad hoc autem præstandum, illa eadem industria, quæ supra est, cum de charitate super proximos peccatores ageretur, explicata, percommodè subserviet, si nimirum quis charitatem suam ad omnes similiter justos extenderit, eorumque, & justitiæ, seu gratiæ statum, & omnes singulasque quibus Deo ipsi Justo placent actiones, passiones, & virtutes, amaverit ut Dei dona, Deo placita, ex Christi meritis desumpta, iisque ornata & vegetata, eademque durare, proficere, augeri, perseverare, consummari coronarique omni æterno præmio desideraverit, petierit, gratulatus fuerit, & omni charitati suæ industriâ, intensiōe, extensiōe, intentiōe seu applicatione juxta Dei placitum, necnon unitim ad Christi merita elaboraverit. impendendo in eum effectum atque finem, omnes & singulas suas tam personales, quam ex omnibus reliquis existentibus & possibilibus creaturis, in se derivatas appropriatasque sibi actiones & passiones.

Tertia classis proximorum super quos charitas nostra sese profundere atque extendere debet. Est Animarum in Purgatorio degentium & inibi justas Divinæ Justitiæ rigori pœnas dependentium. Imperfecta esset atque plurimum manca charitas nostra: si in hac solum vita perdurans, ad
pro-

I. Cor. 13. 3.

proximorum illorum in purgatorii pœnis habitantium auxilium solatiumque sese non desponderet; neque extenderet. Quomodo staret illud charitati datum ab Apostolo elogium. *Charitas nunquam excidit?* Quomodo charitas vitæ, continuato tractu, in charitatem Patriæ transire solet aut posset, si se usque ad indigentiam proximorum in altera vita, quasi in intermedio ad Patriam cursu, non porrigeret? Itané proximi illi, desinerent esse proximi nostri: extorres ab auxilio, cura, dilectione nostra? Et quomodo charitas nostra pertingeret ad Deum, quæ proximos illos nostros in medio itineris cursûsque nostri positos, ad Deum, vel non posset, vel non vellet attingere, aut amplecti? quomodo charitas nostra Deum diligeret, seu quod idem est, ac optimè Deo ejusque Gloriæ vellet, quæ creaturas illas in purgatorio detentas, & à Dei conspectu fruitioneque, hoc est à Supremo, ultimato, Deique gloriæ gratissimo, laudandi & exaltandi & diligendi genere ac modo impeditas, ab hoc ipso impedimento expedire non posset, aut si posset, tamen pro posse non curaret? Absit hoc à charitatis indole: nunquam illa excidere, nunquam cessare, nunquam interrumpi amat. Ejus vestis tanta est semper, ut omnem latitudinem, altitudinem, sublimitatem, profunditatem, multitudinem, durationem comprehendat, quin & excedat, si quid esset, quo procedere fas illi esset; Extendat ergo sese ad illos quoque miserimos, inque miseris desolatissimos, soli rigorosæ justitiæ Divinæ derelictos proximos nostros. quibus ea sola portio Divinæ miserationis est residua, quod nostræ charitatis suffragiis adjuvari, calamitatibusque purgantibus eripi, ac

calo

cælo inferi possint. Quod quantâ charitatis nostræ liberalitate præstari possit, subjectum paradigma docebit quod tamen viribus voluntatis charitatisque suæ accommodare & attemperare cui libet licebit. Igitur anima quæpiam, poterit se tributariam facere animabus purgatorii propter Deum, & Deo vicissim propter animas, huiusmodi tributo.

Dignissima Trinitas unus Deus meus: puro Tui Amore, ut Tu exalteris quantum per me potes, debes, scis, & vis & das, quantum etiam ex Te dignus es; ut Jesu Christo merita sua compensentur: ut Pretiosissima Parens Maria, & Tota quater sancta quaternitas exhilaretur: ut Animabus Tibi dilectis, sed nec dum purgatis Tuoque Beato conspectu nec dum dignis, bene sit: ut earum Sancti Angeli Custodes, cæterique Patroni Sancti fructu curarum suarum, citò & finaliter gaudeant.

Ego N. totius residuæ mortalis vitæ meæ operationibus atque passionibus quibuscunque Animas illas juvare cupiens & statuens; omnes & singulas actiones & passiones meas, usque ad mortem, ipsumque etiam mortis opus, Tuæ Divinæ Majestati offero, applico & dono, & voveo, in omni earum applicabilitate, quâ pro illis applicari illisque prodesse possunt. Exceptum solum iis, quæ quia aliis ob alienam potestatem debeo, non est mei arbitrii Animabus illis donare: quam tamen ipsam exceptionem pro iisdem in auxilium offero, secundum gustum tuum Domine DEUS meus. Nullum omnino fructum omnium operationum perpeffionumque mearum mihi reservans,

vans,

vans, quicumque aliquo modo Animabus prodesse possit coram Te.

2. Præter hoc Domine eodem affectu & voto, promitto ac permitto tibi, illa omnia quæcunque post meam mortem pro me quomodocunque futura sunt suffragia in subsidium animæ meæ (quantum hoc à me fieri congruè tuæ voluntati potest) pro iisdem Animabus Purgatorii, juxta gustum tuum.

3. Insuper & hoc, quod ego ipse post meam mortem, miserante Te, justè passurus sum in Purgatorio, totum propter Te, nunc acceptans, & quoad licèt mihi meritorium satisfactoriumve faciens, quantum possum, & quatenus prodesse Animabus Purgatorii hoc etiam nunc potest, aut tunc forsitan poterit, iisdem Animabus, jam nunc dono atque applico.

4. Insuper offero Tibi Deo meo, omnes totius Ecclesiæ tuæ Sanctæ, omniumque Tibi gratiarum satisfactiones, quin etiam omnes omnium creaturarum actiones atque passionis, mihi quoquo modo nunc jam appropriatas, & communicatas, & Animabus juxta Sapientiam tuam prodesse idoneas, & nunc jam per me ad hoc applicatas. Meas item satisfactiones, nec non creaturarum omnium mutationes, toti Sanctæ Ecclesiæ ab ejus origine, ad usque mundi finem duratura impersonatas: uniendo omnes tam has quàm illas quascunque Domini nostri Jesu Christi omniumque Electorum meritis, juxta gustum Tuum, Animarumque illarum indigentiam.

5. Insuper Domine Tibi offero, promitto, permittoque in subsidium Animarum Purgatorii, totum quodcunque satisfactoriè offertur, & fit, &

fiet
uni
ve à
sive
cur
circ
hoc
Chr
gust
nor

Purg
in v
sive
scien
tunc

nis e
tion
que
furu
end
ritis
ad
Tua

ex d
ego
talit
in A
dent
mea
Jesu
lequ
do,

fiet

fiet unquam à quocunque & ubicunque sive in univēsa Ecclesia, sive in tota nostra Societate, sive à quacunque confraternitate, qui ego participo, sive à quacunque particulari persona, sive in quacunque alia Tibi Domino meo nota placitaque circumstantia pro me vivente uniendo totum hoc, quantum ex me Sanguini meritisque JESU Christi omniumque Electorum Tuorum, juxta gustum & ad gustum placitumque tuum, & Honorem omni Maximo Majorem.

6. Insuper Domine offero Tibi in Animarum Purgatorii subsidium, totum hoc, quod ego tam in vita mea præsenti, quàm post mortem meam, sive in ipso me, sive in quocunque mei, sciens, nesciens, volens, nolens; jam tamen ex nunc pro tunc totaliter volens ac libens, sive in anima & bonis ejus, sive in corpore, sive in fama, commendatione, memoriavé mea, sive denique in quacunque alia re, concernente & attingente me perpeffurus sum, usque ad extremi Judicii diem. Uniendo jam nunc omnem illam perpeffionem meritis & passionibus Domini nostri JESU Christi, ad fructum animarum illarum ampliozem, ad Tuam vero gloriam omni Maximâ Majorem.

Insuper Domine, omnem si quem apud Te ex dono Tuo & ex Christi merito pauperculus ego habeo satisfactionum Thesaurum: Tibi totaliter offero, atque permitto, ut eum dispenses in Animas Purgatorii, usque ad exinanitionem & denudationem mei, quoad omnes satisfactiones meas, meritis, satisfactionibusque Domini mei JESU Christi unitas; Solas mihi satisfactiones, solaque Domini mei JESU Christi merita reservando, sine quibus Tibi gratus esse salutemque æternam

nam

nam consequi, neque valeo, neque volo, quæque adeò infinitæ efficacitatis sunt, ut earum virtus & valor, nullis ad alios applicationibus, ab ipsis applicantibus, (modo aliunde etiam capaces sint) avocari possint. Reservans etiam mihi satisfactiones & intercessiones, omnium Electorum Dei, tanquam fratrum meorum, specialissimè autem Pretiosissimæ Parentis ac Virginis Mariæ, tanquam Hæreditatis meæ.

Hæc porro omnia superius insinuata, & à me Tuæ DEUS meus majestati in suffragium Animarum Purgatorii oblata: oblata esse volo, absque ullo meo (quatenus meo) præmio, mihi inde apud te secuturo, sed in Animas easdem satisfactoriè redundaturo. præmii loco, illud solum cupiens à Te, ut Tu in Tuis, & à Tuis creaturis amplius & amplius glorificeris: ut quàm plurimis Ecclesiæ Tuæ filiis, gratiam & spiritum, efficaciter tenerum, compassivum, studiosum, liberalem, constantem, erga animas purgatorii juvandas, unâ mecum largiaris: utque per meam hanc, quam ex dono tuo concepi voluntatem, & depauperationem, Tuæ quidem gloriæ, animarum Beatitudini, aliquid, sive plenitudinis, sive saltem accelerationis accrescat.

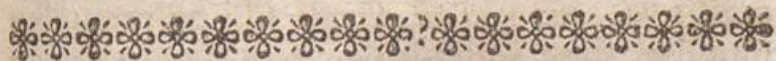
Id ita totum Tuæ Divinæ voluntati, charitati, Majestati ac Dignitati voveo, promitto, juro, & dono, Sanguinisque JESU Christi Domini nostri, omniumque Electorum meritis, configno. Nunquam ut scienter prudenterque ac deliberatè, quantum ad me, sim retractaturus, neque in toto, neque in parte, usque ad Mortem. Ad quam usque esse volo, & ero servus, operarius, man-

cipitur

cipium, Tuum propter animas illas, Animarum
verò propter Te.

Tibi Deo meo omnis & semper major Glo-
riam in sæcula sæculorum. Et Fidelium Animæ
per misericordiam Tuam, requiescant in pace.
Amen.

Ethæc de profusione charitatis & miseratio-
nis super proximos, deque Provisione per eam
dixisse sufficiat. quod ad omnes quidem fideles
spectat, præcipuè tamen incumbit iis, quorum
vita in proximo finem habet: his enim quàm
maximè ipsa brevitæ vitæ residua incumbere fa-
cit, illud monitum Apostoli. *Animas vestras
castificantes in Obedientia charitatis, in fraternitatis
amore, simplici ex corde invicem diligite atten-
tius,*

PROVISIONUM SENECTUTIS

PARS SECUNDA.

A Dductis aliquibus Provisionibus Senectutis
speculativis, etsi nihilominus exhortativis
ad fervens instansque studium perfectionis in
obsequio Divino. in hac altera parte Provisiones
præcticas tradere aggredimur. Præctices nempe,
quibus præteritæ vitæ omnia delicta, quantum

V. P. Druzb. Op. VII.

E

ad